

Štvrtok 16. marca 2017

P8_TA(2017)0095

Elektronická demokracia v EÚ: potenciál a výzvy

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. marca 2017 o elektronickej demokracii v Európskej únii: potenciál a výzvy (2016/2008(INI))

(2018/C 263/21)

Európsky parlament,

- so zreteľom na odporúčanie Rady Európy CM/Rec(2009)1 o elektronickej demokracii, ktoré prijal Výbor ministrov 18. februára 2009 ako prvý medzinárodný právny nástroj stanovujúci normy v oblasti elektronickej demokracie,
 - so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej články 2, 3, 6, 9, 10 a 11 a na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, najmä na jej články 8 až 20 a 24,
 - so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, Európsky dohovor o ľudských právach a Európsku sociálnu chartu,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 28. októbra 2015 o európskej iniciatíve občanov⁽¹⁾,
 - so zreteľom na oznámenie Európskej komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán EÚ pre elektronickejšiu verejnú správu na roky 2016 – 2020: Urýchlenie digitálnej transformácie verejnej správy (COM(2016)0179),
 - so zreteľom na index rozvoja elektronickej verejnej správy (EGDI) Organizácie Spojených národov za rok 2014,
 - so zreteľom na tri štúdie s názvom *Potential and challenges of e-participation in the European Union* (Potenciál a výzvy elektronickej účasti v Európskej únii), *Potential and challenges of e-voting in the European Union* (Potenciál a výzvy elektronickejšieho hlasovania v Európskej únii) a *The legal and political context for setting up a European identity document* (Právny a politický kontext pre vytvorenie európskeho dokladu totožnosti), ktoré vydala jeho tematická sekcia C v roku 2016,
 - so zreteľom na dve štúdie STOA s názvom *E-public, e-participation and e-voting in Europe – prospects and challenges: final report* (Elektronický verejný priestor, elektronickejšia účasť a elektronickejšie hlasovanie – vyhladky a výzvy: záverečná správa, november 2011) a *Technology options and systems to strengthen participatory and direct democracy* (Technologické možnosti a systémy na posilnenie participatívnej a priamej demokracie, plánované uverejnenie v roku 2017),
 - so zreteľom na prácu v oblasti elektronickej demokracie, ktorú vykonala Konferencia európskych regionálnych legislatívnych zhromaždení (CALRE) s využitím siete OSN pre spoluprácu IT4all,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 8. septembra 2015 o ľudských právach a technológiách: vplyv systémov neoprávneného vniknutia a sledovania na ľudské práva v tretích krajinách⁽²⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre ústavné veci a stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A8-0041/2017),
- A. keďže nedávne krízy a patové situácie vo finančnej, v hospodárskej, politickej a sociálnej oblasti majú závažné dôsledky pre jednotlivé členské štáty a EÚ ako celok, a to práve v čase, keď musia čeliť globálnym výzvam ako zmena klímy, migrácia a bezpečnosť; keďže vzťah občanov k politike je čoraz vypätejší, pričom občania sa odvracajú od procesov politického rozhodovania a narastá riziko straty dôvery verejnosti v politiku; keďže angažovanosť a zapojenie občanov

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0382.

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0288.

Štvrtok 16. marca 2017

- a občianskej spoločnosti do demokratického života sú popri transparentnosti a informovaní nevyhnutné pre dobré fungovanie demokracie a legitimitu a zodpovednosť na každom stupni štruktúry viacúrovňového riadenia EÚ; keďže jednoznačne treba posilniť demokratické prepojenie medzi občanmi a politickými inštitúciami;
- B. keďže za posledné desaťročia sa naša spoločnosť neobyčajne rýchlo zmenila a občania cítia potrebu častejšie a priamejšie vyjadrovať svoje názory na problémy, ktoré rozhodujú o budúcnosti našej spoločnosti, a keďže politické inštitúcie a inštitúcie podieľajúce sa na tvorbe politík by preto mali rozhodne investovať do demokratickej inovácie;
- C. keďže od roku 1979 sa vytrvalo znižuje účasť na voľbách do Európskeho parlamentu, pričom pri voľbách v roku 2014 klesla na 42,54 %;
- D. keďže je dôležité opätovne získať dôveru občanov v európsky projekt; keďže nástroje elektronickej demokracie môžu napomôcť aktívnejšiemu občianstvu lepšou účasťou na rozhodovacom procese a jeho väčšou transparentnosťou a zodpovednosťou, ako aj podporou mechanizmov demokratického dohľadu a vedomostí o EÚ, aby tak občania mali väčšie slovo v politickom živote;
- E. keďže demokracia by sa mala vyvíjať a prispôbovať zmenám a príležitostiam spojeným s novými technológiami a nástrojmi IKT, ktoré treba vnímať ako verejný statok, ktorý – ak bude správne zavedený a sprevádzaný náležitou mierou informácií – môže prispieť k vzniku transparentnejšej a participatívnejšej demokracie; keďže vzhľadom na tento cieľ by každá osoba mala mať príležitosť vyškolíť sa vo využívaní nových technológií;
- F. keďže v záujme výraznejšieho využívania nových technológií v inštitucionálnom a politickom živote, a teda posilnenia účasti občanov na rozhodovacom procese, je rozhodujúce ďalšie napredovanie v oblasti kybernetickej bezpečnosti a ochrany údajov;
- G. keďže prílev nových nástrojov digitálnej komunikácie a otvorené platformy založené na spolupráci by mohli poskytnúť inšpiráciu a nové riešenia pre posilnenie politickej účasti a angažovanosti občanov a zároveň znížiť nespokojnosť s politickými inštitúciami a tiež pomôcť zvýšiť mieru dôvery v demokratický systém a jeho transparentnosť a zodpovednosť;
- H. keďže predseda Juncker predstavil v poslednej správe o stave Únie balík opatrení na posilnenie využívania elektronických komunikácií vrátane WiFi4EU a zavedenia 5G v Európe;
- I. keďže otvorené údaje vo verejnej správe majú potenciál posilniť hospodársky rast, zvýšiť účinnosť verejného sektora a zlepšiť transparentnosť a zodpovednosť európskych a vnútroštátnych inštitúcií;
- J. keďže prístup k neutrálnej sieti za rovnakých podmienok je predpokladom zabezpečenia účinnosti základných ľudských práv;
- K. keďže elektronickej demokracie by mohla uľahčiť vývoj doplnkových foriem angažovanosti, ktoré by mohli prispieť k zmierneniu rastúceho rozčarovania verejnosti z tradičnej politiky; keďže by navyše mohla pomôcť podpore komunikácie, dialógu a informovanosti o našej EÚ, jej politikách a opatreniach a záujmu o tieto oblasti, a tak zaisťovať ľudovú podporu európskemu projektu a zároveň znižovať tzv. európsky demokratický deficit;
- L. keďže nové formy účasti vo virtuálnom verejnom priestore sú nerozlučne späté s dodržiavaním práv a povinností spojených s účasťou vo verejnom priestore, čo zahŕňa napríklad procesné práva v prípade ohovárania;
- M. keďže s cieľom zaručiť úlohu internetu ako právoplatného a účinného demokratického nástroja je nevyhnutné odstrániť digitálnu priepasť a poskytnúť občanom náležitú mediálnu gramotnosť a digitálne zručnosti;

Štvrtok 16. marca 2017

- N. keďže systémy informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) sú jadrom moderných procesov verejnej správy, no stále treba vyvíjať úsilie o zlepšenie poskytovania služieb elektronickej verejnej správy;
- O. keďže elektronicke hlasovanie by mohlo pomôcť pri uplatnení hlasovacích práv ľuďom, ktorí žijú alebo pracujú v tretej krajine alebo v členskom štáte, ktorého nie sú občanmi; keďže v rámci postupov elektronickeho hlasovania sa pri odovzdávaní a zaznamenávaní hlasov musí zaisťiť bezpečnosť a tajný charakter hlasovania, najmä vzhľadom na možnosť kybernetických útokov;

Potenciál a výzvy

1. vyzdvihuje potenciálne výhody elektronickej demokracie, ktorá je definovaná ako podpora a posilnenie tradičnej demokracie prostredníctvom IKT a ktorá môže dopĺňať a obohacovať demokratické procesy o prvky zapojenia občanov na základe rozličných online aktivít, ktoré okrem iného zahŕňajú elektronicke verejnú správu, elektronicke správu vecí verejných, elektronicke diskusie, elektronicke účasť a elektronicke hlasovanie; víta skutočnosť, že prostredníctvom nových informačných a komunikačných nástrojov sa do demokratických procesov môže zapájať čoraz viac občanov;
2. zdôrazňuje, že Rada Európy vo svojom odporúčaní CM/Rec(2009)1 vyzýva členské štáty, aby zaisťili, že elektronicke demokracia podporuje, zabezpečuje a posilňuje transparentnosť, zodpovednosť, schopnosť reagovať, angažovanosť, diskusiu, inkluzívnosť, prístupnosť, účasť, subsidiaritu a sociálnu súdržnosť; poukazuje na to, že v tomto odporúčaní sa členským štátom adresuje výzva na rozvoj opatrení, ktorými možno posilniť ľudské práva, demokraciu a právny štát;
3. zdôrazňuje, že zámerom elektronickej demokracie je presadzovať demokratickú kultúru, ktorá obohacuje a uľahčuje demokratické postupy tým, že poskytuje dodatočné prostriedky na zvýšenie transparentnosti a občianskej účasti, a nie zaviesť alternatívny demokratický systém na úkor zastupiteľskej demokracie; poukazuje na to, že samotná elektronicke demokracia nezaručuje politickú účasť a že súbežne s elektronicke demokraciou sa v záujme politickej účasti občanov musí rozvíjať aj nedigitálne prostredie;
4. poukazuje na význam elektronickeho hlasovania a hlasovania na diaľku cez internet ako systémov, ktoré dokážu posilniť zapojenie občanov, uľahčiť demokratickú účasť, najmä v oblastiach výraznejšie marginalizovaných z geografického a sociálneho hľadiska, a ponúknuť mnohé potenciálne výhody predovšetkým mladým ľuďom, osobám so zníženou pohyblivosťou, starším osobám a osobám žijúcim alebo pracujúcim v členskom štáte, ktorého občanmi nie sú, či v treťom štáte, za predpokladu, že budú zabezpečené najprísnejšie normy ochrany údajov; pripomína, že pri zavádzaní hlasovania na diaľku cez internet musia členské štáty zabezpečiť transparentnosť a spoľahlivosť sčítavania hlasov a dodržiavať zásady rovnosti, tajného charakteru hlasovania, prístupu k hlasovaniu a slobodného hlasovania;
5. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa všetky procesy digitálnej interakcie zakladali na zásade inštitucionálnej otvorenosti a spájali transparentnosť v reálnom čase s informovanou účasťou;
6. vyzdvihuje a podporuje význam elektronickej účasti ako kľúčovej charakteristiky elektronickej demokracie, ktorá zahŕňa tri formy interakcie medzi inštitúciami EÚ a verejnou správou na jednej strane a občanmi na strane druhej: elektronicke informácie, elektronicke konzultácie a elektronicke rozhodovací proces; uznáva, že mnohé prípady elektronickej účasti na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni možno považovať za dobrý príklad toho, ako sa v rámci participatívnej demokracie dajú využívať IKT; nabáda členské štáty, aby tieto postupy ďalej rozvíjali na vnútroštátnej a miestnej úrovni;
7. zdôrazňuje, že IKT prispievajú k vytváraniu priestorov na účasť a diskusiu, ktoré zase zlepšujú kvalitu a legitímnosť našich demokratických systémov;
8. zdôrazňuje potrebu zapojiť mladých ľudí do politickej debaty a konštatuje, že tomuto zámeru môže účinne poslúžiť využívanie IKT v rámci demokratických postupov;
9. pripomína prvý úspešný európsky príklad online hlasovania v právne záväzných voľbách v Estónsku v roku 2005, domnieva sa však, že podmienkou úspešného rozšírenia prípadného elektronickeho hlasovania v ďalších členských štátoch je posúdenie možnosti zaručiť skutočnú účasť všetkých obyvateľov a tiež zhodnotenie prínosov a výziev, ako aj dôsledkov rozličných alebo navzájom sa odlišujúcich technologických prístupov; zdôrazňuje, že existencia bezpečných, vysokorýchlostných internetových pripojení a infraštruktúry zaisťujúcej bezpečnú elektronicke identitu je dôležitým

Štvrtok 16. marca 2017

predpokladom pre úspešnosť elektronického hlasovania; zdôrazňuje potrebu zužitkovať prínosy nových technológií v rámci súčasných volebných postupov na báze hlasovacích kabínok a vyjadruje presvedčenie, že by sa mohol doceliť výrazný pokrok spoločným využívaním najlepších postupov a výskumu na všetkých politických úrovniach;

10. poukazuje na výzvu spočívajúcu v reakcii na obavy občanov v súvislosti s nástrojmi online demokracie; zastáva názor, že riešenie bezpečnostných obáv a zaručenie súkromia majú prvoradý význam pre budovanie dôvery občanov v nastupujúcu digitálnu politickú scénu;

11. zdôrazňuje, že demokratické procesy si vyžadujú rozsiahlu debatu na každej úrovni spoločnosti v EÚ, ako aj preskúmanie a úvahy, pretože napomáhajú spravodlivej, plnohodnotnej a racionálnej diskusii, upozorňuje na riziko skreslenia a manipulácie výsledku diskusií v rámci internetových diskusných nástrojov; zastáva názor, že najlepšou zárukou ochrany pred týmto rizikom je transparentnosť všetkých aktérov, ktorí vzájomne komunikujú a poskytujú informácie o kampaniach, ktoré sa môžu priamo či nepriamo propagovať na platformách pre digitálnu účasť;

12. konštatuje, že základným rozmerom fungujúcej demokracie je dôvera občanov v inštitúcie a demokratické procesy; zdôrazňuje preto, že zavedenie nástrojov elektronickej demokracie musia sprevádzať náležité komunikačné a vzdelávacie stratégie;

13. zdôrazňuje význam zakorenenia elektronickej účasti v politickom systéme s cieľom začleniť príspevky občanov do rozhodovacieho procesu a zabezpečiť nadväzné kroky; konštatuje, že chýbajúce reakcie zo strany subjektov s rozhodovacou právomocou vedú k sklamaniu a nedôvere;

14. zdôrazňuje, že využívanie nástrojov IKT by malo dopĺňať ďalšie komunikačné kanály s verejnými inštitúciami, s cieľom vyhnúť sa každému druhu diskriminácie na základe digitálnych zručností alebo nedostatočných zdrojov a infraštruktúry;

Návrhy na zlepšenie demokratického systému prostredníctvom IKT

15. domnieva sa, že účasť na demokratických procesoch je v prvom rade založená na účinnom a nediskriminačnom prístupe k informáciám a poznatkom;

16. okrem toho vyzýva EÚ a členské štáty, aby neprijímali zbytočné opatrenia zamerané na svojvoľné obmedzenie prístupu k internetu a výkonu základných ľudských práv, ako sú neprímerané cenzúrne opatrenia alebo kriminalizácia legitímneho vyjadrenia kritiky a nesúhlasu;

17. vyzýva členské štáty a EÚ, aby poskytovali vzdelávacie a technické prostriedky na posilnenie demokratického postavenia občanov a zlepšenie zručností v oblasti IKT a aby zabezpečovali digitálnu gramotnosť a rovnocenný a bezpečný digitálny prístup pre všetkých občanov EÚ s cieľom preklenúť digitálnu priepasť (digitálna integrácia), čo bude v konečnom dôsledku prospešné pre demokraciu; nabáda členské štáty, aby začlenili získavanie digitálnych zručností do školských osnov a celoživotného vzdelávania a aby si ako prioritu stanovili programy digitálnej odbornej prípravy starších ľudí; podporuje rozvoj sietí s univerzitami a vzdelávacími inštitúciami na podporu výskumu a zavádzania nových participatívnych nástrojov; vyzýva tiež EÚ a členské štáty, aby presadzovali programy a politiky zamerané na rozvoj kritického a informovaného hodnotenia využívania IKT;

18. navrhuje ďalšie napredovanie v oblasti hodnotenia využívania nových technológií s cieľom zlepšiť demokraciu v administratíve EÚ tým, že sa ako ukazovatele začlenia ciele na zisťovanie kvality služieb online;

19. odporúča, aby sa Európsky parlament, ktorý je jedinou priamo volenou inštitúciou EÚ, postavil na čelo úsilia o posilnenie elektronickej demokracie; na tento účel považuje za užitočné vyvinúť inovatívne technologické riešenia, ktoré občanom umožnia zmysluplne komunikovať a deliť sa o svoje obavy so svojimi volenými zástupcami;

Štvrtok 16. marca 2017

20. nabáda k zjednodušeniu inštitucionálneho jazyka a postupov a k organizácii multimediálneho obsahu s cieľom vysvetliť kľúčové pojmy hlavných rozhodovacích procesov, a tak podporovať porozumenie a účasť; zdôrazňuje, že túto vstupnú bránu k elektronickej účasti treba presadzovať prostredníctvom segmentovaných proaktívnych nástrojov, ktoré umožňujú prístup ku všetkým dokumentom v parlamentných spisoch;

21. dôrazne vyzýva členské štáty a EÚ, aby zabezpečili dostupnú a vysokorýchlostnú digitálnu infraštruktúru predovšetkým v okrajových regiónoch a vo vidieckych a hospodársky menej rozvinutých oblastiach v snahe zaistiť, aby sa zaručila rovnosť medzi občanmi, a aby pritom venovali osobitnú pozornosť najzraniteľnejším občanom a poskytli im zručnosti na zaistenie bezpečného využívania technológie; odporúča, aby boli knižnice, školy a budovy, v ktorých sa poskytujú verejné služby, riadne vybavené vysokorýchlostnou, modernou infraštruktúrou IT, ktorá je rovnako dostupná všetkým občanom, najmä najzraniteľnejším skupinám, ako sú ľudia so zdravotným postihnutím; poukazuje na potrebu vyčleniť na tieto účely primerané finančné a školiace zdroje; odporúča Komisii, aby poskytla zdroje na projekty zamerané na zlepšenie digitálnych infraštruktúr v oblasti sociálneho a solidárneho hospodárstva;

22. zdôrazňuje, že ženy sú nedostatočne zastúpené pri politickom rozhodovaní na všetkých úrovniach, ako aj v odvetviach IKT; konštatuje, že ženy a dievčatá sa často stretávajú s rodovými stereotypmi vo vzťahu k digitálnym technológiám; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby investovali do cielených programov, ktoré podporujú vzdelávanie v oblasti IKT a elektronickej účasť žien a dievčat, a to najmä žien a dievčat zo zraniteľných a marginalizovaných skupín, prostredníctvom formálneho, informálneho a neformálneho vzdelávania;

23. konštatuje, že pre zabezpečenie rovnakého prístupu všetkých občanov k nástrojom elektronickej demokracie je nevyhnutný viacjazyčný preklad, aby sa informácie mohli šíriť a aby si ich mohli prečítať všetci občania v krajinách s viac ako jedným úradným jazykom alebo občania rôzneho etnického pôvodu;

24. nabáda členské štáty a EÚ, aby propagovali, podporovali a realizovali mechanizmy a nástroje, ktoré umožnia zapojenie verejnosti a jej interakciu s verejnou správou a s inštitúciami EÚ, napríklad crowdsourcingové platformy; zdôrazňuje, že IKT by mali uľahčovať prístup k nezávislým informáciám, transparentnosť, zodpovednosť a účasť na rozhodovacom procese; v tejto súvislosti žiada, aby všetky nástroje Komisie určené na komunikáciu a vzťahy s občanmi, najmä portál Europe Direct, lepšie zodpovedali výzvam elektronickej demokracie; zaväzuje sa, že zlepší dostupnosť, zrozumiteľnosť, poučnosť a interaktívnosť všetkých existujúcich nástrojov nadväznej legislatívnej činnosti, a vyzýva Komisiu, aby rovnako postupovala na svojej webovej stránke;

25. vyzýva členské štáty a EÚ, aby preskúmali obsah svojich oficiálnych stránok, ktorý sa venuje fungovaniu demokracie, s cieľom poskytnúť vzdelávacie nástroje, ktoré mladým ľuďom uľahčia návštevu predmetných stránok a pochopenie ich obsahu, a sprístupniť stránky ľuďom so zdravotným postihnutím;

26. nabáda správne orgány, aby svoj záväzok uplatňovať zásadu inštitucionálnej otvorenosti realizovali prostredníctvom zmien svojej strategickkej koncepcie, internej kultúry, rozpočtov a procesov organizačných zmien, ktoré sú motivované cieľom zlepšiť demokraciu využívaním nových technológií;

27. požaduje vytvorenie internetovej platformy, ktorá by umožnila systematické konzultácie s verejnosťou predtým, ako európski zákonodarcovia prijímú rozhodnutia, a teda jej priamejšie zapojenie do verejného života;

28. je presvedčený, že je rozhodujúce podporiť zavádzanie týchto nových nástrojov kampaňami, ktoré propagujú možnosti ponúkané týmito nástrojmi a občianske hodnoty spoločnej zodpovednosti a účasti;

29. poukazuje na význam európskej iniciatívy občanov ako prostriedku na zapojenie verejnosti do politického života EÚ a jej priamej účasti na ňom, a preto vyzýva Komisiu, aby preskúmala spôsob jej fungovania v záujme využitia jej plného potenciálu, v súlade s odporúčaniami, ktoré uviedol Európsky parlament vo svojom uznesení z 28. októbra 2015; upriamuje preto pozornosť na význam zjednodušenia a zrýchlenia byrokratických požiadaviek v tejto súvislosti a širšieho využívania IKT, napr. prostredníctvom digitálnych platforiem a iných aplikácií kompatibilných s mobilnými zariadeniami, s cieľom uľahčiť používanie tohto dôležitého nástroja a široko ho propagovať; domnieva sa, že využívanie novej technológie by mohlo zlepšiť predovšetkým online systém zberu podpisov prostredníctvom služieb elektronickej identifikácie a overovania (e-IDAS), čo by občanom umožnilo ľahšie získavať a vymieňať si informácie o existujúcich alebo

Štvrtok 16. marca 2017

potenciálnych európskych iniciatívach občanov, aby sa tak mohli aktívne zúčastňovať na diskusiách a/alebo podporovať samotné iniciatívy;

30. zdôrazňuje, že viaceré postupy Komisie, ako sú verejné konzultácie online, aktivity v oblasti elektronickej účasti a hodnotenia vplyvu, by mohli ťažiť z rozsiahlejšieho využívania nových technológií s cieľom zvýšiť zapojenie verejnosti, prehĺbiť zodpovednosť v rámci týchto postupov a transparentnosť inštitúcií EÚ a posilniť európsku správu vecí verejných; zdôrazňuje, že postupy verejnej konzultácie treba zefektívniť a sprístupniť čo najširšiemu okruhu ľudí, pričom technické prekážky treba obmedziť na minimum;

31. podčiarkuje, že občanov treba rozsiahlejšie informovať o existujúcich platformách pre elektronickú účasť na únejnej, vnútroštátnej a miestnej úrovni;

32. vyzýva Komisiu, aby rozširovala a rozvíjala elektronickú účasť v rámci preskúmania stratégie digitálneho jednotného trhu v polovici trvania, ktoré sa má začať v roku 2017, a aby presadzovala rozvoj a financovanie nových nástrojov súvisiacich s elektronickým občianstvom EÚ; navyše odporúča Komisii, aby sa sústredila na riešenia na báze otvoreného softvéru, ktoré možno poľahky zaviesť na celom digitálnom jednotnom trhu; vyzýva Komisiu, aby predovšetkým zahrnula opätovné využívanie predchádzajúcich projektov, ako je platforma D-CENT, projekt financovaný EÚ, ktorý poskytuje technologické nástroje pre participatívnu demokraciu;

33. zdôrazňuje, že rozvoj elektronickej verejnej správy by mal byť pre členské štáty a inštitúcie EÚ prioritou, a víta ambiciózný a komplexný akčný plán Komisie pre elektronickú verejnú správu, ktorého kľúčovým predpokladom bude správne vykonávanie na vnútroštátnej úrovni a koordinácia dostupného financovania zo strany EÚ v súčinnosti s vnútroštátnymi digitálnymi agentúrami a orgánmi; domnieva sa, že by sa malo vyvinúť väčšie úsilie na podporu otvorených dát a využívania nástrojov IKT na báze otvoreného a bezplatného softvéru v inštitúciách EÚ aj v členských štátoch;

34. vyzýva na intenzívnejšiu spoluprácu na úrovni EÚ a odporúča výmenu najlepších postupov pri projektoch v oblasti elektronickej demokracie ako spôsob dosiahnutia pokroku smerom k takej forme demokracie, ktorá je participatívnejšia, vo väčšej miere využíva diskusie, reaguje na požiadavky a záujmy občanov a snaží sa ich zapojiť do rozhodovacích procesov; poukazuje na potrebu zistiť, aký majú občania postoj k zavedeniu hlasovania na diaľku cez internet; vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2018 poskytla členským štátom nezávislé hodnotenie alebo konzultáciu verejnej mienky o hlasovaní online (s analýzou jeho silných a slabých stránok) ako doplnkovej možnosti hlasovania občanov;

35. ako prvoradá prioritu zdôrazňuje potrebu ochrany súkromia a osobných údajov pri používaní nástrojov elektronickej demokracie a nevyhnutnosť posilnenia bezpečnosti internetového prostredia, najmä pokiaľ ide o bezpečnosť informácií a údajov vrátane práva na zabudnutie, a poskytnutie záruk proti sledovacím softvérom a overiteľnosti zdroja; navyše požaduje ďalšie využívanie digitálnych služieb založených na kľúčových faktoroch ako bezpečná a zakódovaná digitálna identita v súlade s nariadením eIDAS; zasadzuje sa o bezpečné a zaistené digitálne verejné registre a overovanie elektronickej podpisy s cieľom predísť mnohým podvodným interakciám, čo je v súlade s európskymi a medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv a judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie; napokon zdôrazňuje, že otázky bezpečnosti nesmú odrádzať od zapojenia jednotlivcov a skupín do demokratických procesov;

36. zdôrazňuje potrebu posilniť demokraciu prostredníctvom technológie, ktorá by sa mala používať v bezpečnom prostredí chránenom pred zneužívaním technologických nástrojov (napr. automatickými programami nevyžiadanej pošty, anonymným profilovaním a prisvojením si identity), a pripomína nevyhnutnosť dodržiavať najprísnejšie právne normy;

37. pripomína rozhodujúcu úlohu oznamovateľov, ktorí – najmä prostredníctvom internetu – odhaľujú korupciu, podvod, zlé hospodárenie a iné formy protiprávneho konania ohrozujúce verejné zdravie a bezpečnosť, finančnú integritu, ľudské práva, životné prostredie a právny štát a zároveň zabezpečujú právo verejnosti na informácie;

Štvrtok 16. marca 2017

38. nabáda verejných zástupcov, aby sa s občanmi aktívne zúčastňovali na existujúcich, úplne nezávislých fórach a aby využívali nové médiá a platformy IT s cieľom podnietiť diskusiu a výmenu názorov a návrhov s občanmi (elektronický parlament), čím s nimi nadviažu priame spojenie; vyzýva politické skupiny v Európskom parlamente a európske politické strany, aby rozšírili príležitosti na verejnú diskusiu a elektronickú účasť;
39. vyzýva svojich poslancov a ďalšie inštitúcie EÚ, aby pri svojej práci naďalej posilňovali transparentnosť, predovšetkým v súčasnej náročnej politickej situácii, a žiada verejné orgány, aby preskúmali možnosť vytvorenia digitálnych platforiem vrátane najnovších nástrojov IT; nabáda volených zástupcov, aby využívali tieto nástroje a efektívne komunikovali a budovali pozitívne kontakty s voličmi a so zainteresovanými stranami s cieľom informovať ich o činnosti EÚ a Európskeho parlamentu, a tak sprístupniť procesy diskusií a tvorby politiky a zvýšiť informovanosť o európskej demokracii;
40. víta iniciatívy Európskeho parlamentu v oblasti elektronickej účasti; podporuje nepretržité snahy o posilnenie zastupiteľského charakteru Európskeho parlamentu, jeho legitímnosti a účinnosti a nabáda členské štáty, aby vo väčšej miere využívali nové technológie s cieľom naplno rozvinúť ich potenciál a zároveň brali do úvahy nevyhnutné obmedzenia, ktoré vyplývajú z práva na súkromie a ochrany osobných údajov; poukazuje na potrebu iniciovať rozsiahly proces úvah o tom, ako zlepšiť využívanie IKT poslancami Európskeho parlamentu, a to nielen na budovanie kontaktov s verejnosťou, ale aj v súvislosti s právnymi predpismi, petíciami, konzultáciami a ďalšími relevantnými stránkami ich každodennej práce;
41. nabáda politické strany na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, aby vyťažili maximum z digitálnych nástrojov s cieľom rozvíjať nové spôsoby podpory internej demokracie vrátane transparentnosti ich riadenia, financovania a rozhodovacích procesov a s cieľom môcť lepšie komunikovať so svojimi členmi a stúpenkami a s občianskou spoločnosťou a umožniť ich plnšiu účasť; nabáda ich tiež na mimoriadnu transparentnosť a zodpovednosť voči občanom; na tento účel navrhuje, aby sa zväzili prípadné úpravy štatútu európskych politických strán, ktoré by zahŕňali a presadzovali postupy elektronickej účasti;
42. vyzýva EÚ a jej inštitúcie, aby boli otvorenejšie k experimentovaniu s novými metódami elektronickej účasti, ako je tzv. crowdsourcing, na úrovni EÚ a na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom by mohli zväziť najlepšie postupy, ktoré už boli vyvinuté v členských štátoch, a aby na tento účel spustili špecifické pilotné projekty; zároveň pripomína potrebu doplniť takéto opatrenia o osvetové kampane s cieľom ozrejmiť možnosti, ktoré tieto nástroje prinášajú;
43. vyzýva európske inštitúcie, aby začali participatívny proces zameraný na vypracovanie európskej charty internetových práv, ktorej predlohou by mohla byť medziiným Deklarácia internetových práv, zverejnená talianskou Poslaneckou snemovňou 28. júla 2015, s cieľom presadzovať a zaručiť všetky práva týkajúce sa digitálnej sféry, ku ktorým patrí skutočné právo na prístup k internetu a neutralita siete;
44. konštatuje, že v súčasnosti možno nájsť na internete obrovské množstvo rozmanitých informácií, a zdôrazňuje, že schopnosť občanov kriticky myslieť by sa mala posilniť tak, aby boli schopní lepšie rozlišovať medzi spoľahlivými a nespoľahlivými zdrojmi informácií; nabáda preto členské štáty, aby prispôbili a aktualizovali právne predpisy s cieľom reagovať na súčasný vývoj a aby plne uplatňovali a presadzovali existujúce právne predpisy týkajúce sa nenávisťných prejavov offline aj online, pričom musia dodržiavať základné a ústavné práva; zdôrazňuje, že EÚ a jej členské štáty by mali vypracovať opatrenia a politiky na posilňovanie prenosných a kritických zručností, tvorivého myslenia a digitálnej a mediálnej gramotnosti, ako aj začlenenia a záujmu svojich občanov, najmä mladých ľudí, aby boli schopní robiť informované rozhodnutia a pozitívne prispievať k demokratickým procesom;

o

o o

45. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.